

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 397-1913)

Originalt emne

Aarhus Banegaardsforhold

Jernbanevæsen

Uddrag fra byrådsmødet den 16. oktober 1913 - side 1

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 397-1913)

Udkast til Skrivelse til Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Banegaardsforholdene, saalydende:

"Det har i adskillige Aar været en Kendsgerning, at Banegaardsforholdene her i Byen var saa uheldige, at der snarest maatte træffes Foranstaltninger til deres Ændring og Forbedring. Allerede i Aaret 1899 fandt der Forhandlinger Sted mellem Stat og Kommune angaaende Anlægget af en Godsbanegaard, og senere bar det fra alle Sider været Forudsætningen, at ogsaa Persontrafiken krævede en Omordning af Banegaardsforholdene her.

Disse Forhold have selvfølgelig stadig forværret sig - paa Grund af Byens Vækst og den tiltagende Trafik. Fra Byens Handelsstand fremkommer der atter og atter stærke Klager over, at den indskrænkede Plads paa Banegaarden medfører stadige, næsten utaalelige Ulemper for de Handlende. Der er Dage, hvor Vognene, der skulle bringe eller afhente Varer, ere nødte til at vente timevis paa at blive ekspederede. Saadanne Forhold forvolde jo et uberegneligt Spild af Tid og Penge. Men ogsaa Persontrafiken lider i høj Grad under Mangelen paa Plads, saaledes at der er stadig Fare for, at Ulykker kan indtræffe.

Byraadet tillader sig da indtrængende at henstille til det høje Ministerium, at der nu gøres

Skridt til en rationel og gennemgribende Omordning af disse Forhold."

Møller oplyste, at Skrивelsen fremkom paa Foranledning af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. For 12-13 Aar siden skænkede man ca. 290000 kv Alen Jord i Mølleengen til en Godsbanegaard, foruden at Kommunen udbetalte kontant godt 31000 Kr. Saa stor Offervillighed havde man den Gang vist, fordi man indsaa, at Banegaardsforholdene var saa uheldige, at det ikke kunde gaa længere, men naar Forholdene allerede i 1901 var for smaa, kunde man tænke sig til, hvorledes de var nu. Byens Tilvækst havde i de forløbne Aar ikke været ubetydelig, og Handelsomsætningen var vokset endda mere. Forholdene paa Glodsbanegaarden var da ogsaa nu ganske utaalelige. Personalet gjorde utvivlsomt alt muligt for at tilfredsstille Handelsstandens Krav, men kunde dog ikke gøre dette. En af de øverste Embedsmænd i Statsbanernes Ledelse havde da ogsaa sagt, at Aarhus Banegaardsforhold var de sletteste i Danmark. Naar man nu foreslog at afsende den foreliggende Skrivelse, var det, for at der kunde blive taget fat paa denne Sag. Ministeren og Embedsmændene vidste meget godt, hvorledes Forholdene var, men det kunde næppe skade at erindre dem om Sagen. Taleren henstillede til Byens Rigsdagsmænd at gøre et Arbejde for, at der snart kunde naas et Resultat. Sluttelig anbefalede Taleren Udkastet og udtalte Haabet om, at Handelsstanden ogsaa vilde røre paa sig.

Samuelson hævdede, at Byens Rigsdagsmænd havde gjort, hvad de kunde, og at Taleren i de 7½ Aar, han havde siddet i Folketinget, utrætteligt havde virket for Sagen. Banegaardsforholdene var ganske utaalelige, men Handelsstanden, som det dog gik mest ud over, var saa mærkelig taalmodig, kun en enkelt Gang om Aaret rørte den paa sig i denne Sag. Personlige Henvendelser i Trafikministeriet hjalp næppe, men baade Taleren og Folketingsmand Stilling var indtegnede som Talere ved Finanslovsdebatten og vilde begge tale om de skandaløse Banegaardsforhold. Allerede for 13 Aar siden havde Byraadet skænket en Grund paa 290000 kv Alen i Mølleengen til en ny Banegaard foruden 32000 Kr. kontant. Med Rente og Rentes Rente kunde Værdien heraf næppe sættes under ½ Million.

I alt laa der nu et Areal paa 31,6 ha i Mølleengen og ventede paa at blive frugtbargjort. Den nuværende Banegaards Areal var kun 13,6 ha, hvoraf dog kun ca. Halvdelen var til Raadighed for Gods- og Persontrafikken. Antagelig vilde det have nogen Betydning, at Trafikministeren og Generaldirektøren havde været her og set paa Forholdene. Under dette Besøg havde Generaldirektøren udtalt, at Aarhus Banegaardsforhold var de sletteste i

Danmark, naar Hensyn toges til Byens Størrelse. Taleren havde imidlertid noget Haab om, at der i Aar vilde blive vedtaget en Lov om Banegaardsforholdenes Ordning. Ved Finanslovens Forelæggelse havde Finansministeren ganske vist anmodet Folketingets Medlemmer om at resignere med Hensyn til større Krav, men der var dog Forhold, hvor der ikke kunde resigneres. Allerede i 1908-09, da Loven var blevet forelagt, stod der i Beretningen, at Forholdene ved Aarhus Banegaard til Tider var ligefrem livsfarlige, men selvfølgelig var de nu endda værre. Der var saaledes al god Grund til at indsende den foreslaaede Skrivelse, som iøvrigt ikke gik nogen for nær, da den ikke udtalte sig om den ny Banegaards Beliggenhed, hvilken de sagkyndige selvfølgelig ogsaa bedst kunde bestemme.

Mikael Johansen fandt, at Staten, hvis de 32000 Kr. var blevet indbetalt, burde give Kommunen Renter af Beløbet, eftersom Staten vel nok havde gjort Pengene rentebærende i Nationalbanken eller i en af nødstedte Banker. Det forekom derfor Taleren rimeligt, at man bad om en Opgørelse og Udbetaling af Renter for de forløbne Aar.

Formanden var bange for, at Staten ikke selv var paa det rene med, hvor de 32000 Kr. var blevet af, saa der var næppe andet at gøre med Hensyn til Rentespørgsmaalet end at lade det indgaa som Led i Forhandlingerne.

Mikael Johansen spurgte, om Byen ikke havde Kvittering for Pengene.

Samuelson oplyste, at de 32000 Kr. var Kommunens Bidrag til Ekspropriationsudgifterne for den Jord, der var blevet erhvervet ud over det, Byen havde skænket. Pengene laa altsaa i Møller Weis's og andre Grundejeres Lommer.

Mikael Johansen vilde dog foreslaa, at man forlangte en Afregning.

Udkastet vedtoges.